

2477 19. Jan. 1891: 1. Beh. af Lovf. om en forandr. Fordel. af Folketingsvalgtr. 2478

med en Grundlovsforandring, der indskrænkede sig til en Forandring i Bestemmelsen i § 32, naar det nu skulde komme paa Bane. Den Udvej, man mulig kunde finde at være den mest rationelle angaaende dette Forhold, kan under vore nuværende politiske Forhold utvivlsomt ikke bruges. Jeg antager ogsaa, at de ærede Ministre have haft en Følelse af, at de ikke kunne komme til os med en Grundlov, som ikke eksisterer, hvis Hovedbestemmelse, § 49, ikke eksisterer, og forelægge os efter grundlovmæssige Former at vedtage en Forandring i en anden Paragraf, der dog i hvert Fald ikke er en saadan Hovedparagraf, som den, man har sat ud af Kraft. Det har Regeringen utvivlsomt haft en Følelse af, og gennem denne Betragtning har Regeringen, skøndt den jo i Grunden hylde den Betragtning, der er anvist i den første Udvej, dog altsaa set sig i den Nødvendighed kun at have den Udvej tilbage, som den nu har foreslaaet. Men jeg vil sige, at naar Udviklingen er saadan, og Stillingen er saadan — jeg skal ikke udtale mig bestemt, der kan siges meget baade for og imod de to Udveje — naar Stillingen er en saadan, kan jeg ikke sige andet, end at jeg er tilfreds med, at Regeringen endelig en Gang bøjer sig for Raadhudet i Grundlovens § 32 og efter sit Dykke søger at udføre den loyalt. Det er første Gang, det er sket trods alt, hvad der er sagt om denne Sag. Dette skal siges, og med det samme maa det erkendes og i en vis Forstand, efter Tidens Binagtighed, paaskønnes, at Regeringen endelig er naaet til Afgørelse for en om ikke Hovedbestemmelse saa dog vigtig Bestemmelse i Grundloven. Paa denne Maade modtager jeg for mit Vedkommende dette Forslag med Tilfredshed, og jeg kan ikke skønne rettere, end at det indeholder et godt og klart Grundlag for videre Forhandling om denne Sag. At Forslaget vilde være Hovedet af en af os og dele en anden midt over og sluge en tredje, har intet at betyde; at Forslaget vil omdanne Folketingets Fysionomi, fordele Partiernes andeledes, antagelig meget forskjellig, har meget at betyde, men det har kun meget at betyde i Retning af Retfærdighed. Altsaa jo mere det har at betyde, jo væsentligere er det, jo nødvendigere og jo retfærdigere er det, jeg siger paa dette Punkt som paa alle: Grundloven leve! Jeg tror, at det ærede Medlem

for Njøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) kan have Ret, naar han mener, at Arbejdet kan blive væsentligere, og naar han kan vidne, at der er saa megen Udvalgsærgerrighed i Hjøre nu, da det er et saa lille Parti, saa er det sandsynligt, at den vil blive dobbelt saa stor, naar det bliver et dobbelt saa stort Parti, og at det kan volde Besværligheder, kan ikke nægtes. Det ærede Medlem er saa nøje kendt i disse Spørgsmaal, og bliver der foruden de 5 à 6 Grupper, der nu er, 5 til paa Grund af de nye Forhold og den gensidige Indvirkning, naar der bliver 10 Grupper, og enhver vil repræsenteres i Udvalgene, saa har det ærede Medlem vistnok Ret i, at saa bliver Arbejdet endnu større, end det hidtil har været. Det kan være væsentligt nok, som det nu er, og i Forbindelse med andre Forhold har ogsaa Befolkningen indvirket noget paa mig, saa at jeg kunde ønske et noget lavere konstant Antal af Folketingskredsene, end der her er foreslaaet, og som det fremdeles i Tidens Løb vil sørges, men jeg tror dog ikke, at det vil blive saa væsentligt endda, at der jo nok kunde findes Bod derfor. Vi have andet Steds parlamentariske Forsamlinger, der ere 3 à 4 Gange saa store, der kunne ende deres Arbejde endnu hurtigere end vi. Der maa vistnok altsaa, trods en saadan Udførelse af Bestemmelsen i Grundloven, kunne findes Midler mod de Fæjer, Væsentligheder og Ulemper, som det ærede Medlem udbrager af dette stærkt forøgede Folketing, men ganske vist maa vi komme ind paa andre politiske Veje. Vi maa komme til at have Regeringer og stadige Regeringer, der sidde ikke blot i Kraft af Kongens Tillid eller Kongens Vilje, men i Kraft af Folkets Tillid, som igennem denne Stilling ere de virkelige Førere for Forhandlingerne baade med Folketinget og Landstinget, og Førere i samstemmende Forhandlinger, som føre til et samstemmende Resultat. Naar en fornuftig Gennemførelse af den for Forsætningen til Grund liggende Tanke saaledes faar stærkere Ministre, Ministre, der ere i Stand til at gaa og komme i Kraft af deres Grundsetning, Hævdelsen af den Myndighed og Ret, de have, rustede med Rigsdagens Tillid, saa er jeg tilbøjelig til at tro, at det bliver ikke saa mageligt for Udvalgene at hængemme Sneve af Forslag fra saadanne Ministre, og